

Overvann – hvordan kan vi løse utfordringene?

Det finnes vel knapt noen medlemmer av vannforeningen som i sitt arbeid ikke på en eller annen måte er berørt av problemstillinger knyttet til overvann, enten i jobbsammenheng eller privat.

Overvann angår oss alle.

Det er nå fire år siden overvannsutvalget leverte NOU-en «Overvann i byer og tettsteder – som problem og ressurs». I lederen for VANN nr 1-2019 ga vi fortjent «ros til ansvarlige myndigheter, embetsverk og andre som så langt har bidratt i prosessen med å arbeide fram de mange tiltak og forslag som legges fram til politisk behandling.»

Et juridisk og planmessig godt rammeverk er grunnleggende for alle tiltakene som er nødvendig på overvannsområdet. Felles for disse tiltakene er at de skal planlegges, bestilles og gjennomføres, noe som skal skje internt i en kommune og svært ofte i regi av kommunen selv. Som hjelp til dette arbeidet er det etterhvert utarbeidet mange rapporter, eksempelsamlinger og veiledninger, og det tilbys ulike kurs i overvannshåndtering. Den siste styrkingen av NVEs kapasitet innen urbanhydrologi er et viktig tilskudd som vil øke kunnskapsgrunnlaget som kommunene kan benytte seg av ved planlegging og gjennomføring av overvannstiltak.

Mange kommuner jobber allerede godt med dette, selv om svært mye gjenstår før vi kan si at eiendommer, bygg og infrastruktur er tilpasset et klima i endring. Noen kommuner ønsker også å utnytte muligheten til å bidra til at det utvikles nye og bedre løsninger. Et eksempel på dette er Bærum kommune, som har invitert markedet til å utvikle gode løsninger for en

fremtidsrettet avløps- og overvannshåndtering i fortettede områder.

Det er et stort behov for å utvikle bedre og mer tilpassede løsninger for overvann. Teknolog utvikling må skje i et nært samspill mellom forskning og akademia, leverandør, entreprenør, rådgiver og bestiller. Teknologiløsninger må også inkludere blågrønne tiltak og tilpasninger til bruken av de ulike uteområder som berøres. Et eksempel på et slikt samspill er Klima 2050. Dette er et omfattende samarbeid der en rekke sentrale aktører fra akademia, industrien og offentlig sektor har gått sammen om et senter for forskningsdrevet innovasjon. Målet er å redusere risikoen forbundet med klimaendringer, der økt nedbør gir eksponering for overvann i tettbebygde områder. Fra senteret vil det komme ny kunnskap i form av 14 Ph.D-kandidater og flere post. doc. stillinger. Det er så langt uteksaminert 56 masterstudenter. I tillegg kommer det artikler, publikasjoner og veiledninger, samt beskrivelse av nye og forbedrede løsninger, produkter, prosesser og forretningsmodeller.

Slik ny kunnskap er viktig, men kunnskap alene er ikke nok. Den kommer først til nytte når den tilflyter myndigheter, kommuner, konsulenter, rådgivende ingeniører, entreprenører og leverandører. Hos alle disse er det behov for oppdatert kompetanse for å kunne utvikle og ta i bruk klimatilpasset regelverk og verktøy, og for å omsette ny kunnskap til planer og konkrete tiltak.

En mye brukt definisjon på vellykket innovasjon er at det må være både nytt, nyttig og nyttiggjort. Vannforeningen anser at det fortsatt gjenstår mye før dette er virkeliggjort, på alle nivåer.

Dessverre må den rosen som ble gitt i lederen fra VANN i nr 1-2019 til ansvarlige myndigheter modereres noe. Status ved tidsfristen for denne artikkelen er at de forventede endringsforslagene som var ventet før sommeren 2019, ennå ikke er sendt på høring.

Klimatilpasning krever omfattende og tverrfaglig innsats. Denne innsatsen må styrkes framover. Og det juridiske rammeverket for overvann må på plass. Her må det være lov å være utålmodig!

«Jeg er overvann
Jeg vil øke i mengder og
frekvenser
Og jeg akter ikke å forholde
meg til eiendomsgrenser
Så når regnet har bøttet ned
en god stund
Må du påregne mitt løp over
din grunn»

- Dr. Kim Haukeland Paus

Design, Petter Wang